

във всеки от тях „представител“ на откроените по-горе **типологично различни виждания за интеграцията на ромите**. Това е вторият от двата случая, за които споменах в началото на трета глава, когато предпочитам да поставя акцент върху „гласовете“ на респондентите и да се въздържа от интерпретация на „подробностите“ (първият беше в част 10, където по сходен начин представих вижданията на младите роми за училището и образованието). С това не казвам, че подробностите в начина на поставяне на проблемите и нюансите във възгледите на учителите не са важни. Всяка „подробност“ и всеки „нюанс“ заслужава специално внимание и е възможно да бъде фокус на обсъждане. Тук за мен е важно да се уплътнят трите типа възгледи на учители за интеграцията на ромите и за присъствието на ученици от ромски произход в „българските“ училища. След което да се върнем към виждането на младите роми за образованието и за интеграцията. И да се опитаме да разберем има ли шанс да се случи интеграция в образованието.

А интеграцията трябва да започне още от най-ранна възраст. Тук в нашето училище децата са само от ромски произход, за тях естествено, че интеграцията е трудна. В квартала живее и също българско население, но може би 90% е ромското население, така че би трябвало да се учи в смесени паралелки, за да стане по-лесна интеграцията. Защото те от малки живеят в такава среда и като пораснат не знам как се справят с интеграцията. Но децата, които след VIII клас в други училища се чувстват много добре. Може би пак е индивидуално, не знам. Но би трябвало от по-малки да се събират по-често и други, за да стане интеграцията... За да се интегрират по-лесно би следвало да не живеят в обособени квартали, но тяхната психика е такава, че те просто най-добре се чувстват, когато са в такива обособени квартали. Те се смятат всичките като роднини и по тая причина според тях трябва да живеят заедно на едно място, но така се изолират повече. Това е мое мнение. Чувала съм за такива роми, които са имали апартаменти, продали са ги и са дошли да живеят тука в квартала и са си взели къщи, което ми говори, че те се чувстват най-добре сред свои (уч.30).